

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้แรงงานอิสระสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ความปลอดภัย
ในการทำงาน หลักประกันทางสังคม และการรวมกลุ่มหรือรวมตัวในการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กร
เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงาน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองแรงงาน
อิสระ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๓ สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ บทบัญญัติ
หมวด ๔ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ส่วนที่ ๑ สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ และบทบัญญัติ
หมวด ๖ กองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ มาตรา ๘๐ ถึงมาตรา ๑๐๑ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้น
กำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“แรงงานอิสระ” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

“ผู้ประกอบอาชีพอิสระ” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระตามพระราชบัญญัตินี้

“บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล” หมายความว่า การให้บริการสื่อกลางทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้เกิดการเชื่อมต่อกัน โดยใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ เพื่อให้เกิดธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งเสนอสินค้าหรือบริการต่อผู้บริโภคผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล

“ผู้บริโภค” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับสินค้าหรือบริการ หรือได้รับการเสนอหรือการชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจเพื่อให้ได้รับสินค้าหรือบริการ

“ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ” หมายความว่า ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการที่ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค หรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระเข้าใช้บริการกับผู้ประกอบธุรกิจไว้ล่วงหน้า

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้รับเพื่อตอบแทนการทำงานผ่านผู้ประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการ หรือผู้บริโภคก็ตาม

“ค่าตอบแทนพิเศษ” หมายความว่า เงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นเพิ่มเติมเป็นพิเศษอันเนื่องมาจากการทำงานที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจ

“ค่าบริการ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ผู้ประกอบธุรกิจเรียกเก็บจากผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ผู้ประกอบการ หรือผู้บริโภค อันเนื่องมาจากการทำงานของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ไม่ว่าจะเรียกว่าค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดก็ตาม

“กลุ่มแรงงานอิสระ” หมายความว่า แรงงานอิสระตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปและได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งเป็นกลุ่มแรงงานอิสระตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรแรงงานอิสระ” หมายความว่า กลุ่มแรงงานอิสระตั้งแต่สิบห้ากลุ่มขึ้นไป และได้ใบสำคัญรับรองการจัดตั้งเป็นองค์กรแรงงานอิสระตามพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

“พนักงานตรวจแรงงานอิสระ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงแรงงาน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานอิสระกับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานอิสระจะกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การยื่น การแจ้ง หรือการส่งเอกสาร ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก หากไม่สามารถดำเนินการหรือมีเหตุอื่นทำให้ไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้ยื่น แจ้ง หรือส่งเอกสารโดยวิธีการทางไปรษณีย์ หรือให้ดำเนินการ ณ สำนักงาน สำนักงานแรงงานจังหวัด หรือสถานที่อื่น หรือโดยวิธีการอื่น ตามที่ปลัดกระทรวง ประกาศกำหนด

มาตรา ๖ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่แรงงานอิสระพึงได้ตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๗ การส่งเสริมและการคุ้มครองแรงงานอิสระต้องคำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การมีส่วนร่วมของแรงงานอิสระ กลุ่มแรงงานอิสระ องค์กรแรงงานอิสระ ผู้ประกอบธุรกิจ และองค์กรผู้ประกอบธุรกิจ
- (๒) การมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคมหรือภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอิสระ
- (๓) การรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต การได้รับสิทธิประโยชน์ และความคุ้มครองในการสร้างอำนาจต่อรองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงานและพัฒนาทักษะอาชีพของแรงงานอิสระที่มีประโยชน์ร่วมกัน
- (๔) การพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ คุณธรรม และจริยธรรม ในการประกอบอาชีพ และการสร้างรายได้
- (๕) การให้แรงงานอิสระมีหลักประกันทางสังคม มีความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงการมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
- (๖) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานจัดให้มีการขึ้นทะเบียนแรงงานอิสระตามหลักเกณฑ์ที่ปลัดกระทรวงกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การขึ้นทะเบียนแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้จัดขึ้นทะเบียนเป็นสองประเภท คือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

ให้สำนักงานหรือสำนักงานแรงงานจังหวัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการรวบรวมข้อมูล และสำรวจความต้องการของแรงงานอิสระ โดยให้สำนักงานรวบรวมข้อมูลและประมวลผลสำรวจ ดังกล่าว และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณากำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระต่อไป

การสำรวจความต้องการของแรงงานอิสระตามวรรคสาม ให้ดำเนินการให้ถูกต้อง ตามมาตรฐานสถิติ

มาตรา ๙ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพซึ่งไม่มีนายจ้าง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

(๒) ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

(๓) ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างหรือให้บริการ

(๔) ผู้ผลิตเนื้อหาที่ไม่ใช่โฆษณาเพื่อเผยแพร่ผ่านบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลหรือบริการ อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

(๕) ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระตามที่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพนั้น

(๖) ผู้ประกอบอาชีพอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ได้แก่ บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพ ดังต่อไปนี้

(๑) บริการขนส่งคนโดยสาร สิ่งของ หรืออาหาร ทำความสะอาดหรือบริการอื่น ๆ ซึ่งยอมรับข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลกำหนดไว้ ล่วงหน้าโดยได้รับค่าตอบแทนการทำงานผ่านผู้ประกอบธุรกิจ

(๒) รับจ้างหรือให้บริการอื่นที่ไม่มีลักษณะตาม (๑) ซึ่งยอมรับข้อตกลงและเงื่อนไข การให้บริการจากผู้ประกอบธุรกิจกำหนดโดยได้รับค่าตอบแทนผ่านผู้ประกอบธุรกิจนั้นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ (๒) อาจกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจ มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ บรรดาคดีที่เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและผู้ประกอบ อาชีพกึ่งอิสระหรือทายาทอันเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ หรือเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ด้านแรงงาน หรือระหว่างบุคคลดังกล่าวกับพนักงานตรวจแรงงานอิสระหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในเขตอำนาจของศาลแรงงาน

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการไม่เป็นธรรมหรือทำให้ ผู้ประกอบธุรกิจได้เปรียบผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระเกินสมควร ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ข้อตกลง และเงื่อนไขการให้บริการมีผลใช้บังคับเพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี

หมวด ๒

สิทธิในการรวมกลุ่มของแรงงานอิสระ

มาตรา ๑๔ แรงงานอิสระซึ่งได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป มีสิทธิรวมกันเป็นกลุ่มแรงงานอิสระเพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระต่อปลัดกระทรวง

หลักเกณฑ์การยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ เมื่อปลัดกระทรวงได้รับคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระแล้ว ให้ปลัดกระทรวงออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีที่ปลัดกระทรวงมีคำสั่งไม่ออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระ ผู้ยื่นคำขอมิสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวหรือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากปลัดกระทรวง

ให้ปลัดกระทรวงประกาศการรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระซึ่งได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่งในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน และให้สำนักงานดำเนินการปรับปรุงข้อมูลกลุ่มแรงงานอิสระให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

มาตรา ๑๖ เมื่อกลุ่มแรงงานอิสระได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระแล้ว มีสิทธิดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อองค์กรแรงงานอิสระซึ่งตนเป็นสมาชิกเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ การส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการทำงาน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการตลาด ตลอดจนสิทธิประโยชน์ด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานอิสระ

(๒) เป็นตัวแทนผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในการเสนอความเห็น ข้อเรียกร้อง เจรจา และทำความเข้าใจกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ ในกรณีที่มิใช่ข้อพิพาทหรือมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานในกลุ่มของตนตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอรายชื่อผู้แทนกลุ่มแรงงานอิสระในกลุ่มของตนต่อองค์กรแรงงานอิสระซึ่งตนเป็นสมาชิก เพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่อไป

มาตรา ๑๗ กลุ่มแรงงานอิสระที่ได้รับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่สิบห้ากลุ่มขึ้นไปมีสิทธิรวมกันเป็นองค์กรแรงงานอิสระ โดยยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระ พร้อมด้วยข้อบังคับขององค์กรแรงงานอิสระต่อปลัดกระทรวง

หลักเกณฑ์การยื่นคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ข้อบังคับขององค์กรแรงงานอิสระอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อที่ต้องมีคำว่า “องค์กรแรงงานอิสระ” กำกับไว้กับชื่อนั้นด้วย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งขององค์กรแรงงานอิสระ
- (๔) การรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัครและค่าบำรุง
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการ การใช้จ่าย การเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินอื่น

ตลอดจนการทำบัญชีและการตรวจบัญชี

มาตรา ๑๙ เมื่อปลัดกระทรวงได้รับคำขอและเอกสารประกอบคำขอรับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระครบถ้วนแล้ว ให้ปลัดกระทรวงออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีที่ปลัดกระทรวงมีคำสั่งไม่ออกใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระ ผู้ยื่นคำขอมีสสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวหรือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากปลัดกระทรวง

ให้ปลัดกระทรวงประกาศการรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระซึ่งได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่งในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน และให้สำนักงานดำเนินการปรับปรุงข้อมูลองค์กรแรงงานอิสระให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรแรงงานอิสระซึ่งได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระตามมาตรา ๑๙ มีสถานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๒๑ องค์กรแรงงานอิสระที่ได้รับใบสำคัญรับรองการจัดตั้งองค์กรแรงงานอิสระแล้ว มีสิทธิดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ การส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการทำงาน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการตลาด ตลอดจนสิทธิประโยชน์ด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานอิสระ

(๒) สร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างกลุ่มแรงงานอิสระ องค์กรแรงงานอิสระ หรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

(๓) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่แรงงานอิสระและกลุ่มแรงงานอิสระ

(๔) เสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระต่อคณะกรรมการ

(๕) เป็นตัวแทนผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในการเสนอความเห็น ข้อเรียกร้อง เจรจา และทำความเข้าใจกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ เพื่อสิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในองค์กรของตน

(๖) เป็นตัวแทนผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในการยื่นคำร้องหรือการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีข้อพิพาทหรือข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานในองค์กรของตนตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ฟ้องคดีต่อศาลและดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระและผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมขององค์กรแรงงานอิสระตามวัตถุประสงค์ที่ได้จดทะเบียนจัดตั้ง

(๘) รับมอบอำนาจจากแรงงานอิสระเพื่อเป็นผู้แทนในคดีตามที่กฎหมายให้อำนาจ

(๙) เสนอชื่อผู้แทนองค์กรแรงงานอิสระเพื่อให้รัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๕๔ (๔)

(๑๐) รับเรื่องราวร้องทุกข์หรือข้อร้องเรียนของแรงงานอิสระ ประมวลข้อมูล และส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การช่วยเหลือ

(๑๑) ดำเนินการใด ๆ เพื่อผลประโยชน์ของแรงงานอิสระ

มาตรา ๒๒ ให้ปลัดกระทรวงยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระ เมื่อปรากฏว่ากลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระดำเนินการขัดต่อวัตถุประสงค์หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นภัยอันตรายต่อความสงบสุขของประชาชน

ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินการของกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนใบสำคัญรับรองการจัดตั้งกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระตามมาตรา ๒๒ แล้ว ให้สำนักงานดำเนินการนำชื่อกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระที่ถูกเพิกถอนนั้นออกจากทะเบียนและให้สำนักงานดำเนินการปรับปรุงข้อมูลกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระในระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

หมวด ๓

สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

มาตรา ๒๔ ผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๘ มีสิทธิได้รับการส่งเสริม ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาทักษะฝีมือและส่งเสริมการศึกษาให้สอดคล้องกับพลวัตตลาดแรงงานของประเทศที่ทำงานหมุนเวียนทั้งแรงงานในระบบและแรงงานอิสระ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มสมรรถนะและผลิตภาพด้านแรงงาน

(๒) การสร้างโอกาสในการมีงานทำและความมั่นคงในการทำงาน

(๓) การขอรับค่าปรึกษาหรือบริการอื่นใดเกี่ยวกับการทำงานหรือการประกอบอาชีพ

(๔) การคุ้มครองความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๕) การเข้าถึงหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสม

(๖) การสร้างความร่วมมือด้านการบริหารจัดการแรงงานอิสระ ตลอดจนการส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายผู้ประกอบอาชีพอิสระ

(๗) การระงับข้อพิพาทหรือช่วยเหลือในการดำเนินคดี

มาตรา ๒๕ ผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งเป็นสมาชิกของกองทุนมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ
- (๒) สิทธิได้รับการจัดให้มีประกันภัย
- (๓) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

การได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยพิจารณาจากจำนวนเงินและทรัพย์สินของกองทุนและสัดส่วนเงินค่าสมาชิกที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระส่งเข้ากองทุน

หมวด ๔

ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

ส่วนที่ ๑

สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

มาตรา ๒๖ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระซึ่งได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๘ นอกจากมีสิทธิได้รับการส่งเสริมตามมาตรา ๒๔ แล้ว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ และค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

- (๒) ร้องขอให้ผู้ประกอบการกิจออกใบสำคัญรับรองการทำงาน
- (๓) กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ
- (๔) ได้รับการจัดให้มีประกันภัยอุบัติเหตุในการประกอบอาชีพที่มีข้อตกลงคุ้มครองตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อตกลงคุ้มครอง ดังต่อไปนี้
 - (ก) ค่าชดเชยจากการเสียชีวิตหรือทุพพลภาพถาวรเนื่องจากอุบัติเหตุ
 - (ข) ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาลเนื่องจากอุบัติเหตุ
 - (ค) ผลประโยชน์ค่าชดเชยรายได้ระหว่างการเข้ารับรักษาตัวเป็นผู้ป่วย

ในกรณีได้รับการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ

- (๕) ได้รับการคุ้มครองสุขภาพ
- (๖) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหรือช่วยเหลือในการดำเนินคดี
- (๗) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

การได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาจากจำนวนเงินและทรัพย์สินของกองทุน และผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระแต่ละรายอาจได้รับสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินสะสมที่ส่งเข้ากองทุน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๗ การจัดสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๖ ให้คำนึงถึงลักษณะของการประกอบอาชีพ การลดความซ้ำซ้อนกับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ และประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

ส่วนที่ ๒ ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ

มาตรา ๒๘ ห้ามผู้ประกอบการธุรกิจให้เด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปีทำงาน

มาตรา ๒๙ ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจกับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการเพิ่มเติมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ ก่อนการรับผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระเข้าทำงาน ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบให้ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระซึ่งใช้รถในการทำงานต้องมีใบอนุญาตขับรถและเอกสารการรับชำระภาษีรถยนต์ประจำปีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของใบอนุญาตขับรถและเอกสารตามวรรคหนึ่งทุกรอบปีและต้องจัดเก็บข้อมูลหลักฐานการตรวจสอบไว้ตลอดเวลาที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระทำงานกับผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อให้สำนักงานตรวจดูได้

มาตรา ๓๑ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจ่ายค่าตอบแทนและค่าตอบแทนพิเศษให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระตามอัตรา ระยะเวลา และเงื่อนไขที่ตกลงกัน

ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนและค่าตอบแทนพิเศษหรือจ่ายไม่ครบตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในระหว่างผิดนัด ในอัตราร้อยละสามต่อปี ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจจงใจไม่จ่ายค่าตอบแทนและค่าตอบแทนพิเศษหรือจ่ายไม่ครบตามวรรคหนึ่งโดยปราศจากเหตุอันสมควร ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจ่ายเงินเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในอัตราร้อยละสองต่อปีของเงินที่ค้างจ่าย

ในกรณีที่มิข้อพิพาทตามวรรคสองและผู้ประกอบการธุรกิจพร้อมที่จะจ่ายค่าตอบแทน โดยได้นำเงินไปวางไว้ ณ สำนักงาน หรือสำนักงานแรงงานจังหวัด เพื่อจ่ายให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระ ผู้ประกอบการธุรกิจไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินเพิ่มตั้งแต่วันที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเงินนั้นไปวางไว้

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจหักค่าตอบแทน เว้นแต่เป็นการหักเพื่อ

- (๑) ชำระภาษีเงินได้ตามจำนวนที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระต้องชำระ
- (๒) ชำระเงินสะสมเพื่อนำส่งกองทุนตามมาตรา ๘๖
- (๓) ชำระเงินอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ต้องหัก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม

ที่ปลัดกระทรวงประกาศกำหนด

มาตรา ๓๓ ผู้ประกอบธุรกิจอาจหักเงินดังต่อไปนี้จากค่าตอบแทน โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

(๑) เพื่อชำระหนี้สินสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสหกรณ์อื่นที่มีลักษณะเดียวกันกับสหกรณ์ออมทรัพย์

(๒) เพื่อชำระหนี้ตามข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระที่จัดขึ้นเพื่อสวัสดิการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระฝ่ายเดียว

(๓) เป็นหลักประกันความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จำเป็นในการทำงาน
ตามมาตรา ๓๘

(๔) เพื่อชำระค่าบำรุงองค์กรแรงงานอิสระตามข้อบังคับขององค์กรแรงงานอิสระ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการสิ้นสุดลง ให้ผู้ประกอบธุรกิจจ่ายค่าตอบแทน ค่าตอบแทนพิเศษ และเงินที่ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระภายในสามวันนับแต่วันที่ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่จ่ายค่าตอบแทนและค่าตอบแทนพิเศษภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๔ ให้กองทุนจ่ายเงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย

ในระหว่างผิคนัดในอัตราร้อยละสามต่อปีให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

ในกรณีที่กองทุนได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กองทุนมีสิทธิไต่เบี่ยนคืนจากผู้ประกอบธุรกิจพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสามต่อปีนับแต่วันที่กองทุนได้จ่ายเงินให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ประกอบธุรกิจจะได้อจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระอีกหรือไม่

สิทธิไต่เบี่ยนตามวรรคสอง ให้มีอายุความสิบปีนับแต่วันที่จ่ายเงินจากกองทุน

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการระหว่างผู้ประกอบธุรกิจและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระมีความไม่เป็นธรรมและทำให้ผู้ประกอบธุรกิจได้เปรียบเกินสมควร ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการนั้นต้องทำตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๓๖ ให้ถือว่าข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการส่วนนั้นไม่มีผลใช้บังคับและให้นำความตามที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับแทน ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ ผู้ประกอบธุรกิจอาจเรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่จำเป็นในการทำงานนั้น ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นจากผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระใดในกรณีที่ลักษณะหรือสภาพของงานนั้นเป็นงานที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้รับหรือใช้ในการทำงาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจ

ลักษณะหรือสภาพของงานที่ให้เรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายตลอดจนประเภทของหลักประกัน จำนวนมูลค่าของหลักประกันหรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการทำงานระยะเวลาในการเรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายหรือค่าใช้จ่าย และวิธีการเก็บรักษาหลักประกันหรือค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักประกันความเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้ตกแก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจเรียกหรือรับหลักประกันความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการทำงาน ให้ผู้ประกอบธุรกิจคืนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้เรียกหรือรับไว้ นั้นให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระภายในสามวันนับแต่วันที่ข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการสิ้นสุดลง หรือวันที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระลาออก หรือวันที่สัญญาประกันสิ้นสุดแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เกิดความเสียหายจากการทำงานของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ให้ผู้ประกอบธุรกิจหักจำนวนความเสียหายจากเงินหรือทรัพย์สินที่ได้เรียกหรือรับไว้ตามวรรคหนึ่ง หากมีเงินหรือทรัพย์สินเหลืออยู่ก็ให้คืนแก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

มาตรา ๔๐ เมื่อข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการสิ้นสุดลง ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระซึ่งได้ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนมีสิทธิร้องขอให้ผู้ประกอบธุรกิจออกไปสำคัญรับรองการทำงานโดยระบุระยะเวลาการทำงานและลักษณะของงานให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้

ส่วนที่ ๓

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดการเรื่องร้องเรียนและการระงับข้อพิพาท รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการดังกล่าว และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความโปร่งใส ความเป็นธรรม หรือมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และผู้ประกอบธุรกิจได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายนั้นได้บัญญัติไว้แล้ว ให้ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจได้ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้ บัญญัติไว้แล้ว

หลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งในกฎหมายใดที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม หรือมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ เมื่อมีข้อพิพาทในการปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระประสงค์จะใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้ทั้งสองฝ่ายเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ก่อน จึงจะมีสิทธินำข้อพิพาทไปสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการหรือนำข้อพิพาทไปสู่ศาลได้

ให้ผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระซึ่งประสงค์จะใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานอิสระ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาท

การยื่นคำร้องตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ปลัดกระทรวงกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามส่วนนี้ อาจดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระอาจกระทำการผิดข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการหรือมีบุคคลใดร้องเรียนการกระทำอันเนื่องมาจากการทำงานของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงหรือได้รับการร้องเรียน โดยห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสั่งระงับการจ่ายงานแก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่เหตุอันมีความร้ายแรงอันมีผลกระทบต่อชีวิตหรือทรัพย์สิน ผู้ประกอบธุรกิจอาจสั่งระงับการจ่ายงานแก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวได้

การตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบธุรกิจต้องให้สิทธิผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในการชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำผิดข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการหรือเหตุจากการร้องเรียนตามวรรคหนึ่งเกิดจากความผิดพลาดในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระและเห็นควรระงับการจ่ายงานหรือยกเลิกข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ ให้แจ้งคำสั่งพร้อมระบุความผิดให้ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน ก่อนการระงับการจ่ายงานหรือยกเลิกข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการ

ในกรณีที่มีการสั่งระงับการจ่ายงานตามวรรคสาม ให้หักจำนวนวันที่มีการระงับการจ่ายงานระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงออกจากระยะเวลาการระงับการจ่ายงานด้วย

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่มีการสั่งระงับการจ่ายงานแก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในระหว่างตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว หากปรากฏว่าผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระไม่มีความผิด ให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดหามาตรการเยียวยาให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระตามสมควร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระควรจะได้รับในระหว่างถูกระงับการจ่ายงานนั้น

การเยียวยาตามวรรคหนึ่งไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติหรือเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระคนอื่น

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระเห็นว่าคำสั่งระงับการจ่ายงานหรือยกเลิกข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการตามมาตรา ๔๓ ไม่เป็นธรรม อาจยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานอิสระเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ก่อนนำข้อพิพาทไปสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการหรือนำข้อพิพาทไปสู่ศาล แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๖ นอกจากข้อพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งระงับการจ้างงานหรือยกเลิกข้อตกลง และเงื่อนไขการให้บริการโดยไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๔๓ แล้ว ในกรณีที่มีข้อพิพาทเกี่ยวกับการทำงาน ระหว่างผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระและผู้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ หรือผู้ประกอบธุรกิจอาจยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานอิสระเพื่อดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ก่อนนำข้อพิพาทไปสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการหรือนำข้อพิพาทไปสู่ศาล แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๗ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานอิสระได้รับคำร้องตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ แล้ว ให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยโดยไม่ชักช้า โดยให้ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ และผู้ประกอบธุรกิจเข้าร่วมในการไกล่เกลี่ยเพื่อชี้แจงแถลงเหตุผล พร้อมทั้งแสดงพยานหลักฐานของตน

มาตรา ๔๘ การดำเนินการตามมาตรา ๔๗ ให้พนักงานตรวจแรงงานอิสระคำนึงถึง สภาพการทำงาน ภาวะค่าครองชีพ ความเดือดร้อนของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ ระดับของค่าตอบแทน และค่าตอบแทนพิเศษ หรือสิทธิและประโยชน์อื่นใดของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระที่ทำงานในกิจการ ประเภทเดียวกัน รวมทั้งฐานะแห่งกิจการของผู้ประกอบธุรกิจ ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม โดยทั่วไป ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๔๙ ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ถ้าคู่กรณีที่เกี่ยวข้องสามารถตกลงกันได้ ให้พนักงานตรวจแรงงานอิสระจัดทำบันทึกข้อตกลงระงับข้อพิพาทไว้เป็นหลักฐานและให้คู่กรณี ลงลายมือชื่อในข้อตกลงนั้น

ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไม่เป็นผล คู่กรณีอาจนำข้อพิพาทนั้น ไปสู่อนุญาโตตุลาการหรือศาลแรงงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๐ เมื่อคู่กรณีฝ่ายหนึ่งเรียกร้องให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามข้อตกลง ระงับข้อพิพาทแล้ว แต่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องนั้นไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท คู่กรณี ฝ่ายที่เรียกร้องอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้บังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทได้

การร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องกระทำภายในสามปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามข้อตกลง ระงับข้อพิพาทได้ ถ้าไม่ได้ร้องขอภายในกำหนดดังกล่าว ให้มูลหนี้ตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทนั้น เป็นอันระงับไป

การร้องขอตามวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อศาลแรงงานที่มีการทำข้อตกลงระงับข้อพิพาท ในเขตศาลนั้น

มาตรา ๕๑ กรณีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสิ้นสุดลงโดยไม่เป็นผลและปรากฏว่า อายุความครบกำหนดไปแล้วหลังจากยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานอิสระเพื่อขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หรือจะครบกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสิ้นสุดลง ให้อายุความขยาย ออกไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสิ้นสุดลง

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีการนำข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระคนเดียวหรือหลายคนกับผู้ประกอบธุรกิจไปสู่ศาล ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระอาจมอบอำนาจให้องค์กรแรงงานอิสระซึ่งตนเป็นสมาชิกฟ้องคดีแพ่งและดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีเพื่อคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระในองค์กรของตนตามลักษณะหรือประเภทคดีที่คณะกรรมการประกาศกำหนดได้ และให้มีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินและค่าเสียหายแทนผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกทรัพย์สินและค่าเสียหายแทนจากผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระดังกล่าว

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือในการเข้าดำเนินคดีแทนผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระ หรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระหรือทนาย และการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายอาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานซึ่งมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินคดีให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระหรือทนาย และเมื่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายได้แจ้งให้ศาลทราบแล้ว ให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจกระทำการได้จนคดีถึงที่สุด

ในการดำเนินคดีในศาล ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระหรือทนายได้ด้วย

หมวด ๕

คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

มาตรา ๕๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ
 - (๒) ปลัดกระทรวง เป็นรองประธานกรรมการ
 - (๓) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการ
 - (๔) ผู้แทนผู้ประกอบการจำนวนสองคน ผู้แทนองค์กรแรงงานอิสระจำนวนสี่คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการอาชีพอิสระจำนวนสองคน และผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระจำนวนสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ
 - (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านแรงงาน เป็นกรรมการ
- ให้รองปลัดกระทรวงซึ่งได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ
- คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๕ กรรมการตามมาตรา ๔๗ (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๔๗ (๔) และ (๕) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๕๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๔๗ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริต ในการปฏิบัติหน้าที่
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๕๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๕๘ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
- (๒) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัด
- (๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ ตลอดจนการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระระดับจังหวัด

(๔) เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายหรือมาตรการด้านภาษีอากร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบเกี่ยวกับการจัดสรรเงินของกองทุนเพื่อใช้จ่ายในกิจการของกองทุนตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง

(๖) พิจารณาอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินและรายการค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๗) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระและเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดทำรายงานตาม (๗) ให้ทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้อย่างสะดวก

มาตรา ๕๙ นโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระตามมาตรา ๕๘ (๑) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) การพัฒนาทักษะฝีมือและส่งเสริมการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการแรงงานในตลาด สร้างโอกาสในการมีงานที่ดี และความมั่นคงในการทำงานของแรงงานอิสระ

(๒) การสร้างหลักประกันทางสังคมของแรงงานอิสระในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดทำประกันภัยให้สอดคล้องกับลักษณะการประกอบอาชีพของแรงงานอิสระ

(๓) การส่งเสริมความคุ้มครองและความปลอดภัยในการทำงาน การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการบริหารจัดการแรงงานอิสระ

(๔) การส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารจัดการแรงงานอิสระของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

การจัดทำนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระตามวรรคหนึ่งต้องถือหลักการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรแรงงานอิสระ และกลุ่มแรงงานอิสระมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะตั้งแต่เริ่มกระบวนการในการจัดทำนโยบายและแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๖๐ เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระแล้ว ให้สำนักงานประกาศและเผยแพร่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน

ให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัดเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระและให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศตามวรรคหนึ่งเพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระอาจเสนอขอให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปอีกตามความเหมาะสมก็ได้

การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคสอง กรณีที่มีโครงการหรือแผนงานใดจำเป็นต้องขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนให้กำหนดรายละเอียดค่าใช้จ่ายและวงเงินที่จะขอรับสนับสนุนจากกองทุนไว้ด้วย

มาตรา ๖๑ ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามมาตรา ๕๘ (๓) หากปรากฏว่าการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐหรือกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ ให้คณะกรรมการประสานงานหรือปรึกษาหารือกับหน่วยงานของรัฐหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือที่กำกับดูแลเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาทบทวนนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระอย่างน้อยทุกห้าปี

ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศหรือนโยบายของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระได้จะจัดให้มีการทบทวนก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๕๙ วรรคสอง และมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาทบทวนนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับแก่คณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ ให้สำนักงานรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) รับ เก็บ และรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของแรงงานอิสระและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อันจำเป็นและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดทำนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระและการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัด ตลอดจนอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระเพื่อจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานอิสระ

(๓) ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตาม (๒) เพื่อจัดทำนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ ตลอดจนการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัด เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๕๘ (๓)

(๕) คำนวณ วิเคราะห์ และวิจัย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

(๖) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานและบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายแรงงานอิสระ ตลอดจนจัดระบบงานกำกับ ติดตามการดำเนินการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) ติดตาม ตรวจสอบ ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๖๕ ให้สำนักงานแรงงานจังหวัดเป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในเขตพื้นที่จังหวัด และสำนักงานเป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของแรงงานอิสระและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอันจำเป็นในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัด

(๒) ดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระในระดับจังหวัด รวมทั้งอำนวยความสะดวกและประสานงานหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มแรงงานอิสระ องค์กรแรงงานอิสระ เครือข่ายแรงงานอิสระ และภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ ตลอดจนสร้างและขยายเครือข่ายแรงงานอิสระ

(๓) ให้บริการข้อมูลข่าวสาร สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มาตรฐานสภาพการทำงาน มาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ และส่งเสริมสนับสนุนและสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่แรงงานอิสระ

(๔) รับเรื่องราวร้องเรียนของแรงงานอิสระเพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือมอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานอิสระดำเนินการ ตลอดจนส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

(๕) ติดตามผลการดำเนินงาน สรุปผล และรายงานผลต่อสำนักงาน

หมวด ๖

กองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

มาตรา ๖๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ

มาตรา ๖๗ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๑๑๗
- (๒) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๓) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็น
- (๔) เงินค่าปรับหรือเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) เงินค่าสมาชิกที่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระจ่ายเข้ากองทุน
- (๖) เงินสะสมที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระจ่ายเข้ากองทุน
- (๗) เงินสมทบที่ผู้ประกอบการธุรกิจจ่ายเข้ากองทุน
- (๘) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน
- (๙) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๐) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๑๑) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน
การรับเงินหรือทรัพย์สินตาม (๙) จะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อผูกพันที่ทำให้การใช้จ่าย
ของกองทุน

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๖๘ เงินของกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระตามโครงการหรือแผนงานที่ศูนย์ส่งเสริม
และคุ้มครองแรงงานอิสระเสนอ
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
ของกลุ่มแรงงานอิสระหรือองค์กรแรงงานอิสระที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเสนอโครงการ
หรือแผนงานในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
ของเครือข่ายแรงงานอิสระ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอิสระ
- (๔) ให้แรงงานอิสระกู้ยืมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ
- (๕) จัดให้มีประกันภัย
- (๖) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอื่นใดให้แก่แรงงานอิสระตามที่บัญญัติไว้
ในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
ของกองทุน

การใช้จ่ายเงินกองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหาร
กองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ภายใต้นโยบายและแนวทางการส่งเสริม
และคุ้มครองแรงงานอิสระของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๘ (๑)

ระเบียบการใช้จ่ายเงินตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้นำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการจัดให้มี
ประกันภัยหรือสิทธิประโยชน์อื่นแก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระและผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระจำนวน
ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินในบัญชีกองทุนสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระและบัญชีเงินกองทุน
สำหรับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระในแต่ละปี หรือตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖๙ ห้ามมิให้นำเงินตามมาตรา ๖๗ (๕) (๖) และ (๗) รวมถึงดอกผล
หรือผลประโยชน์ที่จะเกิดจากเงินดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่น
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน เว้นแต่ในกรณีที่กองทุนมีเงินรายได้และทรัพย์สิน
ตามมาตรา ๖๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ไม่เพียงพอในการดำเนินการ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนโดย
ความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดให้นำดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๖๗ (๕)
(๖) และ (๗) เป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละสามของดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงิน
ดังกล่าวในแต่ละปี

มาตรา ๗๐ การจัดให้มีประกันภัยหรือสิทธิประโยชน์อื่นตามมาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) และมาตรา ๒๖ (๔) (๕) และ (๗) ให้สำนักงานจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกับสำนักงานประกันสังคม สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ผู้แทนองค์กรแรงงานอิสระ สมาคมประกันชีวิต สมาคมประกันวินาศภัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับลักษณะการประกอบอาชีพของแรงงานอิสระโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๒๗ ด้วย

มาตรา ๗๑ การจัดให้มีประกันภัยหรือสิทธิประโยชน์อื่นตามมาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) และมาตรา ๒๖ (๔) (๕) และ (๗) สำนักงานอาจทำความตกลงให้สำนักงานประกันสังคมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการก็ได้

มาตรา ๗๒ เมื่อได้มีการจัดสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๖ ให้แก่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระคนใดแล้ว หากมีเงินสะสมของคนนั้นเหลืออยู่ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระคนนั้นมีสิทธิถอนเงินสะสมของตนในส่วนที่เหลือดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

การออกระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนรับฟังความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระประกอบด้วย

มาตรา ๗๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ” ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ
 - (๒) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เป็นกรรมการ
 - (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมาย หรือด้านแรงงาน เป็นกรรมการ
 - (๔) ผู้แทนองค์กรแรงงานอิสระซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ
- ให้ผู้บริหารกองทุนเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการบริหารกองทุนตาม (๓) จะดำรงตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๕๔ ในขณะเดียวกันมิได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการแต่งตั้งกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๔ ให้นำความในมาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗๓ (๓) และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งโดยการให้ออกตามมาตรา ๕๖ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายการบริหารกองทุน กำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ภายใต้กรอบนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๘ (๑)
- (๒) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การตัดหนี้เป็นสูญ และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน โดยได้รับความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- (๓) ออกระเบียบและพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินของกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๖๘ โดยได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ
- (๔) จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินของกองทุนตามมาตรา ๖๘ ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๘ (๑) โดยจัดทำเป็นแผนรายปีและแผนระยะห้าปี
- (๕) แต่งตั้งผู้บริหารกองทุนเพื่อทำหน้าที่บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน

มาตรา ๗๖ ในกรณีกรรมการบริหารกองทุนมีส่วนได้เสียอันอาจทำให้ไม่เป็นกลางในการพิจารณาอนุมัติโครงการหรือแผนงานตามมาตรา ๖๘ (๑) หรือ (๒) หรือการพิจารณาให้แรงงานอิสระกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพตามมาตรา ๖๘ (๔) กรรมการบริหารกองทุนผู้นั้นจะทำการพิจารณาในเรื่องนั้นไม่ได้

มาตรา ๗๗ ในการจัดทำระบบการบัญชี ให้แยกบัญชีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระ บัญชีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ และบัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินและทรัพย์สินทั้งหมดของกองทุน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

ในการจัดทำบัญชีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบอาชีพอิสระและบัญชีเงินกองทุนสำหรับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็นบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกที่แสดงรายการเงินค่าสมาชิก เงินสะสม และดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวของสมาชิกแต่ละคน

มาตรา ๗๘ ให้สำนักงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับเงินค่าสมาชิก เงินสะสม และดอกผลหรือผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนสามารถตรวจสอบได้โดยสะดวกตลอดเวลา การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๗๙ การบริหารกองทุน ผู้บริหารกองทุน พนักงาน ลูกจ้าง การบัญชี การตรวจสอบ การประเมินผล และการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหารกองทุน ผู้บริหารกองทุน พนักงาน และลูกจ้าง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน

มาตรา ๘๐ ผู้ประกอบอาชีพอิสระอาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดงความประสงค์พร้อมกับการจ่ายเงินค่าสมาชิกเข้ากองทุนเป็นรายปีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินเจ็ดร้อยยี่สิบบาทต่อปี

ผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๖๘ (๔) (๕) และ (๖) ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด โดยพิจารณาจากจำนวนเงินและทรัพย์สินของกองทุน และสัดส่วนของเงินค่าสมาชิกที่ส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบอาชีพอิสระสิ้นสมาชิกภาพ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจากกองทุนโดยมีหนังสือแจ้งความประสงค์ไปยังกองทุน

ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระสิ้นสมาชิกภาพตาม (๒) และได้ส่งเงินค่าสมาชิกรับตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๕ ผู้นั้นอาจได้รับสิทธิประโยชน์ต่อไปได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนเงินค่าสมาชิกของผู้ซึ่งได้นำส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระสิ้นสมาชิกภาพ ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าสมาชิกคงเหลือและผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวคืนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๘๓ ให้ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระเป็นสมาชิกของกองทุน

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละสามของค่าตอบแทนที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้รับแต่ละครั้งเพื่อนำส่งเข้ากองทุน

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องกำหนดอัตราเงินสะสมน้อยกว่าอัตราที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราเงินสะสมที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระต้องจ่ายเข้ากองทุนได้

มาตรา ๘๕ ให้ผู้ประกอบธุรกิจส่งเงินสมทบเข้ากองทุนรายเดือนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละสามของค่าบริการที่เรียกเก็บ

ในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตรารายการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกันได้ตามลักษณะการให้บริการหรือการประกอบธุรกิจ

เงินสมทบที่ผู้ประกอบธุรกิจส่งเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้จัดเก็บไว้ในบัญชีกองกลาง โดยให้แสดงรายการเงินสมทบแยกออกจากเงินและทรัพย์สินอื่นของกองทุน

มาตรา ๘๖ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่หักเงินสะสมจากค่าตอบแทน
 ที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระได้รับตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๔ ทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าตอบแทน
 ให้ผู้ประกอบการก็นำส่งเงินสะสมที่หักไว้ตามวรรคหนึ่งและเงินสมทบตามมาตรา ๘๕
 เข้ากองทุนภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสะสมไว้ โดยยื่นแบบรายการแสดง
 การส่งเงินสะสมและเงินสมทบตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่นำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบหรือนำส่ง
 ไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๘๖ วรรคสอง ผู้ประกอบการต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสอง
 ต่อเดือนหรือตามอัตราที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกาของจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ผู้ประกอบการ
 ยังมิได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่ง
 ทั้งนี้ เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ผู้ประกอบการต้องจ่าย
 ในกรณีที่ผู้ประกอบการมิได้หักค่าตอบแทนของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระเพื่อส่งเป็น
 เงินสะสมตามมาตรา ๘๖ หรือหักไว้แล้วแต่ยังไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๘๔ ให้ผู้ประกอบการมีหน้าที่
 ส่งเงินสะสมเต็มจำนวน ในกรณีเช่นว่านี้ สิทธิที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระพึงได้รับคงมีเสมือนหนึ่งว่า
 ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระได้ส่งเงินสะสมแล้ว

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่นำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบหรือนำส่ง
 ไม่ครบตามกำหนดเวลาในมาตรา ๘๖ วรรคสอง ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการ
 นำเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ค้างชำระ และเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่
 วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้าผู้ประกอบการได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวแล้วแต่ยังไม่นำเงินสะสมหรือเงินสมทบ
 ที่ค้างชำระและเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนด ให้สำนักงานมีอำนาจประเมินเงินสะสมหรือเงินสมทบ
 และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการนำส่งได้ โดยให้ถือว่าจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบ
 ที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่นำส่งในเดือนต่อมาแต่ละเดือนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบ
 ในเดือนที่ผู้ประกอบการได้เคยนำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบมาแล้วเดือนสุดท้ายเต็มเดือน

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่มีการพิสูจน์ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่มีการแจ้งการประเมิน
 เงินสะสมหรือเงินสมทบตามมาตรา ๘๘ ว่าจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่แท้จริงที่ผู้ประกอบการ
 มีหน้าที่ต้องนำส่งมีจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่สำนักงานประเมินไว้
 ตามมาตรา ๘๘ ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งผลการพิสูจน์ให้ผู้ประกอบการทราบภายในสามสิบวัน
 นับแต่วันที่ทราบผลการพิสูจน์ เพื่อให้ผู้ประกอบการนำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบเพิ่มเติมภายใน
 สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ในกรณีที่ผู้ประกอบการส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบเกินจำนวน
 ที่ต้องนำส่ง ให้ผู้ประกอบการมีสิทธินำเงินสะสมหรือเงินสมทบในส่วนที่เกินไปนั้นตามที่ได้รับแจ้งจาก
 สำนักงานมาหักจากจำนวนเงินที่ต้องนำส่งให้กองทุนในงวดถัดไป

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่ไม่สามารถนำเงินสะสมหรือเงินสมทบในส่วนที่เกิน
 หักจากจำนวนเงินที่ต้องนำส่งให้กองทุนในงวดถัดไปได้ เนื่องจากผู้ประกอบการล้มละลาย เลิกกิจการ
 หรือเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เงินนั้นตกเข้าบัญชี
 ของผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระแต่ละคน

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่นำส่งเงินสะสมหรือเงินสมทบ หรือนำส่งไม่ครบจำนวน หรือไม่จ่ายเงินเพิ่มในกรณีที่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม ให้ปลัดกระทรวงมีอำนาจออกคำสั่งยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของผู้ประกอบการธุรกิจเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ได้รับเงินที่ค้างชำระ

การมีคำสั่งให้ยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดหรืออายัดสิทธิเรียกร้องตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อีกเมื่อมีการส่งคำเตือนเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเงินสะสมและเงินสมทบที่ค้างชำระ และเงินเพิ่มมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น และผู้ประกอบการธุรกิจไม่ชำระเงินดังกล่าวแก่กองทุนภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

หลักเกณฑ์การยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดหรืออายัดสิทธิเรียกร้องตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ การแจ้งจำนวนเงินสะสมหรือเงินสมทบที่ประเมินได้และการแจ้งผลการพิสูจน์ตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ ให้สำนักงานส่งไปยังผู้ประกอบการธุรกิจโดยทางอิเล็กทรอนิกส์ ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้สำนักงานนำไปส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้ประกอบการธุรกิจในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของผู้ประกอบการธุรกิจ ถ้าไม่พบผู้ประกอบการธุรกิจ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้ประกอบการธุรกิจจะส่งให้แก่บุคคลใด ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้ประกอบการธุรกิจนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ ให้ใช้วิธีปิดหนังสือดังกล่าวไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ที่สำนักงานของผู้ประกอบการธุรกิจ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ประกอบการธุรกิจได้รับหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระทำงานกับผู้ประกอบการหลายราย ให้ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ สาธารณภัย หรือเหตุการณ์ใดที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระ หรือผู้ประกอบการงด ลดหย่อน หรือเลื่อนการนำส่งเงินค่าสมาชิกเงินสะสมหรือเงินสมทบเข้ากองทุนได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี

ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕๕ ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากการเป็นผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระโดยมีหนังสือแจ้งความประสงค์

ไปยังกองทุน

(๓) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสะสมไม่ครบหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพตาม (๒) หรือ (๓) และได้ส่งเงินสะสมครบตามเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๖ แล้ว ผู้นั้นอาจได้รับ

สิทธิประโยชน์ต่อไปได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนเงินสะสมของผู้ที่ได้นำส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๙๖ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพ ให้มีสิทธิได้รับเงินสะสมคงเหลือ รวมทั้งผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๙๗ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๑ หรือมาตรา ๙๕ ให้สำนักงานแจ้งการรับเงิน พร้อมแจ้งยอดเงินค่าสมาชิกคงเหลือหรือยอดเงินสะสมคงเหลือ รวมทั้งผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวแก่ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ หรือบุคคลตามมาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สิ้นสมาชิกภาพหรือกองทุนทราบว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระถึงแก่ความตายแล้วแต่กรณี

เมื่อผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระหรือบุคคลตามมาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ได้รับการแจ้งจากสำนักงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งวิธีการรับเงินต่อกองทุนโดยไม่ชักช้า

การแจ้งตามวรรคหนึ่งและวิธีการรับเงินตามวรรคสองของผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ หรือบุคคลตามมาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๙๘ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๑ หรือมาตรา ๙๕ และผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระผู้นั้นได้แจ้งกำหนดบุคคลผู้พึงได้รับเงินต่อกองทุนไว้แล้ว ให้กองทุนจ่ายเงินให้แก่บุคคลดังกล่าวภายในระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่กองทุนได้รับแจ้งวิธีการรับเงินที่บุคคลดังกล่าวเลือก

มาตรา ๙๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๑ หรือมาตรา ๙๕ โดยไม่ได้แจ้งกำหนดบุคคลผู้พึงได้รับเงินต่อกองทุนไว้หรือได้กำหนดไว้แล้วแต่บุคคลนั้นตายก่อน ให้กองทุนจ่ายเงินแก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรที่ได้รับสองส่วน แต่ถ้าผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระผู้นั้นไม่มีบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือมีแต่บุคคลนั้นตายก่อน ให้แบ่งเงินที่บุคคลนั้นมีสิทธิจะได้รับแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งซึ่งยังมีชีวิตอยู่ตามส่วนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

ในกรณีมีบุคคลตามที่กำหนดไว้เพียงลำดับเดียว ให้บุคคลลำดับนั้นได้รับทั้งหมด หากบุคคลลำดับนั้นมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคนให้ได้รับส่วนแบ่งเท่ากัน

ให้กองทุนจ่ายเงินแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่กองทุนได้รับแจ้งวิธีการรับเงินที่บุคคลดังกล่าวเลือก

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระ
สิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๑ (๑) หรือมาตรา ๙๕ (๑) และไม่มีบุคคลตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๙๙
ให้เงินดังกล่าวเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ให้กองทุนจ่ายเงินแก่ผู้จัดการมรดกภายในระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่
กองทุนได้รับแจ้งวิธีการรับเงินที่ผู้จัดการมรดกเลือก

มาตรา ๑๐๑ สิทธิเรียกร้องของสมาชิกที่มีต่อกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้
เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้ และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๗

พนักงานตรวจแรงงานอิสระ

มาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานอิสระได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ
การส่งเสริมและการคุ้มครองแรงงานอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานตรวจแรงงานอิสระ
มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกแรงงานอิสระ ผู้ประกอบธุรกิจ เจ้าของสถานประกอบ
กิจการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอิสระ หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสาร
หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำงานของแรงงานอิสระ หรือสำนักงานของผู้ประกอบธุรกิจ
หรือสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอิสระในช่วงเวลาทำงานของแรงงานอิสระ
หรือในเวลาประกอบกิจการของผู้ประกอบธุรกิจหรือสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริง
ในอันที่จะปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือแจ้งให้หน่วยงานภาครัฐ
หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของตนต่อไป

(๔) มีคำสั่งเป็นหนังสือให้แรงงานอิสระหรือผู้ประกอบธุรกิจปฏิบัติให้ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจของพนักงานตรวจแรงงานอิสระ
ตามมาตรา ๑๐๒ (๒) ให้พนักงานตรวจแรงงานอิสระแสดงบัตรประจำตัวต่อแรงงานอิสระ ผู้ประกอบธุรกิจ
เจ้าของสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอิสระ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานตรวจแรงงานอิสระให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนด

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่แรงงานอิสระหรือผู้ประกอบธุรกิจไม่พอใจคำสั่งของพนักงาน
ตรวจแรงงานอิสระตามมาตรา ๑๐๒ (๔) ให้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๑๐๕ เมื่อมีการยื่นอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๐๔ แล้ว ให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมไม่เป็นการทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน ตรวจแรงงานอิสระ เว้นแต่ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือมีการวางหลักประกันตามที่ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายกำหนด

ในกรณีที่แรงงานอิสระหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงาน ตรวจแรงงานอิสระตามมาตรา ๑๐๒ (๔) หรือได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนด การดำเนินคดีต่อแรงงาน อิสระหรือผู้ประกอบการธุรกิจให้เป็นอันระงับไป

มาตรา ๑๐๖ ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายตามมาตรา ๑๐๕ ให้มีสิทธินำข้อพิพาทไปสู่ศาลแรงงานภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย แต่ถ้าไม่นำข้อพิพาทไปสู่ศาลแรงงานภายในกำหนดระยะเวลา ดังกล่าว ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นที่สุด

หมวด ๘

โทษอาญา

มาตรา ๑๐๗ ผู้ประกอบการธุรกิจผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สองปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๙

มาตรการปรับเป็นพินัย

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดใช้ชื่อคำว่า “องค์กรแรงงานอิสระ” หรืออักษรต่างประเทศ ซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกัน ประกอบกับชื่อในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นโดยมิได้เป็นองค์กรแรงงานอิสระ ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๙ ผู้ประกอบการธุรกิจผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่เกินห้าหมื่นบาท

หากปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ และเป็นผลให้ผู้ประสบภัย จากรถของผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัย จากรถ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้ประกอบอาชีพกึ่งอิสระแต่ไม่เกินวงเงินที่ผู้ประสบภัยจากรถ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

มาตรา ๑๑๐ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๑๑ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดไม่ทำข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ตามมาตรา ๓๖ ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๑๒ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดสั่งระงับการจ่ายงานแก่ผู้ประกอบการอาชีพกึ่งอิสระโดยฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๓ ในระยะเวลาห้าปีแรกนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลจัดสรรทุนประเดิมเข้ากองทุนตามมาตรา ๖๗ (๒) เพื่อเป็นทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระให้มีหลักประกันทางสังคมที่เหมาะสม

เมื่อครบห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๖๗ (๓) ตามความจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุนตามมาตรา ๖๘

มาตรา ๑๑๔ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระไปพลางก่อน

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕๔ (๔) และ (๕) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๕ ในวาระเริ่มแรกให้ปลัดกระทรวงมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานในสำนักงานทำหน้าที่ผู้บริหารกองทุนไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้บริหารกองทุน

มาตรา ๑๑๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เป็นกรรมการ และผู้บริหารกองทุนตามมาตรา ๑๑๕ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๗๓ (๓) และ (๔) ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๗ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้
ที่ประกอบเป็นกองทุนสำหรับกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานอิสระ
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๘ ในการดำเนินการตามมาตรา ๗๑ หากสำนักงานประกันสังคม
กระทรวงแรงงาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนด
หน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นไว้ ให้คณะกรรมการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง
กฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว เพื่อให้สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการได้

มาตรา ๑๑๙ การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจ
ดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี